

Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване проект на Закон за веригата на доставки на земеделски продукти и храни

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 13.06.2025 г. - 14.07.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11190-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

Законопроектът е насочен към цялостно подобряване на функционирането на веригата на доставки на земеделски продукти и храни, водещо до повишаване на нейната ефективност и ефикасност и до намаляване на дисбаланса в отношенията между различните участници в нея, в полза на потребителите и обществото като цяло.

Основна цел е чрез установяване на ясни, честни и видими за цялото общество правила, по които възникват и се развиват отношенията между участниците по веригата на доставки на земеделски продукти и храни, да се осигури среда на прозрачност в договарянето, проследимост на функционирането и равнопоставеност в отношенията между участниците по веригата, а от там пропорционално разпределение на добавената стойност от нея, базирано на лоялна конкуренция.

Отговорна структура:

Министерство на земеделието и храните

Електронни адреси:

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните -
<https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Решение на Министерския съвет - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Проект на Закон за веригата на доставки на земеделски продукти и храни - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Мотиви към законопроекта - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Цялостна предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Приложение 1 към цялостната предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Приложение 2 към цялостната предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Становище на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Министерския съвет - вер. 1.0 | 13.06.2025](#)

[Становище на Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите и Съюз на българските мелничари - вер. 1.0 | 07.07.2025](#)

[Становище на 14 национални представителни браншови организации и асоциации - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Становище на Сдружение за модерна търговия - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Становище на Съюз на птицевъдите в България - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Становище на Съюз на производителите на комбинирани фуражи - вер. 1.0 | 10.07.2025](#)

[Становище на Българска стопанска камара - вер. 1.0 | 11.07.2025](#)

[Становище на Национална асоциация на млекопреработвателите - вер. 1.0 | 14.07.2025](#)

[Становище на Асоциация на земеделските производители в България - вер. 1.0 | 14.07.2025](#)

[Допълнено становище на Национална Асоциация на Млекопреработвателите - вер. 1.0 | 15.07.2025](#)

[Допълнение към становище на Асоциация на земеделските производители в България - вер. 1.0 | 16.07.2025](#)

[Становище на Асоциация на промишленото птицевъдство - вер. 1.0 | 21.07.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Nikolay Valkanov (10.07.2025 07:55)

становище на Сдружение за модерна търговия

Становището на Сдружение за модерна търговия ще намерите на сайта на сдружението:

<https://moderntrade.bg/news/%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%89%d0%bd%d0%b0-%d1%81%d0%bc%d1%82-%d0%be%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b5%d0%ba%d1%82-%d0%bd%d0%b0-%d0%b7%d0%b0%d0%ba-2/>

Автор: Кирил Вълков (09.07.2025 10:20)

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти

1. Ние сме дружество, което внася няколко вида предварително опаковани детски храни с производител от страна-членка на ЕС. Дружеството е търговец на едро, като внесените продукти се продават на различни категории търговци – на други търговци на едро, на аптеки, на болници и на търговци на дребно с годишен оборот по-голям от 20 млн. лв. за последната календарна година.

От текстовете на законопроекта не става ясно дали ние подлежим на регистрация:

- В регистъра на първите изкупвачи на земеделски продукти към Министерството на земеделието и храните по чл.6 от Законопроекта, или
- В електронна система за проследимост на веригата за доставки на земеделски продукти и храни към Министерство на икономиката и индустрията по чл. 13 от Законопроекта, или
- Както в регистъра по чл.6, така и в електронна система по чл.13 .

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Текстовете на Законопроекта следва да се прецизират с цел добросъвестните търговци да имат яснота по този въпрос ПРЕДИ влизането в сила на закона. Недопустимо би било СЛЕД влизането в сила на закона контролните органи да започнат да налагат глоби поради нееднозначно тълкуване на разпоредбите.

2. Съгласно чл.14 (2) т.3 от Законопроекта в електронната система по чл. 13 следва да се въвеждат данни за среднопретеглена покупна и продажна цена за всеки продукт по клас и качество, където е приложимо.

В Законопроекта липсва дефиниция на понятието „Клас“ на продукта. По тази причина не е ясно дали ние следва да подаваме данни за „Клас продукти“ (например „Детски храни“), или следва да подаваме данни за всеки един от внасяните от нас продукти поотделно.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: В Допълнителната разпоредба на законопроекта да бъде въведена дефиниция на понятието „Клас храни“, или пък това понятие да бъде заменено от „**Група храни**“ по смисъла на §1 т.4. от Допълнителните разпоредби на Закона за храните.

Становище на БСК

Становището на БСК е публикувано на адрес <https://bia-bg.com/standpoint/view/34272/>

Автор: Добромир Иванов (07.07.2025 14:18)

Становище на Сдружение "Българската предприемаческа асоциация"

Уважаеми дами и господа,

Прилагам становище на Сдружение "Българската предприемаческа асоциация" по проекта на Закон за веригата на доставки на земеделски продукти и храни.

<https://drive.google.com/file/d/1EJIVyZEtTXUKki2D9ZHUHy5ce9vh0NJx/view?usp=sharing>

Автор: Елисавета Новакова (26.06.2025 09:36)

Преработени стоки за местния пазар 2

КОЙ ще контролира ли?!

Местните, които работят в сферата, го правят автоматчно и няма нужда от държавен надзор.

Местното общество е надзорът, а кумувата срама за родата е наказанието...

Автор: Елисавета Новакова (26.06.2025 09:27)

Преработени стоки за местния И за общия пазар с ясна маркировка

Производителите на преработени храни в дадена община да декларират колко и какви непреработени хранителни продукти са им нужни за производството на основните преработени хранителни стоки (по списък на съответната общината). Общината да сключва договор с местни земеделци и да гарантират на **местните** СИ производители **местни** качествени продукти, които да се влагат при производството на хранителни стоки, които се продават на **местния** пазар.

Ако същият местен производител иска да продава хранителни стоки в други **съседни** общини, общините да се договарят. Стоки, произведени под контрола на общините за своите местни селяни и граждани, да получават специално обозначение, което да е И гаранция за местно качество и местен контрол.

Стоки, произведени за общия свободен пазар, да се обозначават като такива и на клиентите да им е пределно ясно, че купуват продукт, който НЕ е преминал през

местен контрол и е произведен за общия свободен пазар.

Общините, които предлагат топъл обяд в детски градини, училища, болници, работещи, възрастни, домове за хора, итн, също да се снабдяват с основни непреработени и преработени стоки от местни производители и общината да гарантира за качество и контрол на вложените продукти. Ресторантите и заведенията за бързо хранене също да декларират какви стоки от къде закупуват и да получават от общините сертификат, ако влага местни непреработени и преработени хранителни продукти.

....

Същото като Кореком, но вместо да е за екзотични вносни стоки, ще се продават качествени местни стоки. Тъй като няма как да се ограничат клиентите през валутата, може например на местните да им се раздават от общината КУПОНИ или там някакви си други хартийки или картички, за да се гарантира че местна стока отива при местен купувач.

Автор: Елисавета Новакова (26.06.2025 08:52)

Нов модел "Нива на зелено"

Учи ли се предмет история на земеделето?!

Ако има такъв учебник и специалист моля да Ви обясни какво означава да купиш нива на зелено!

Това го знам като практика от Вардарска Македония - разказано от първо лице от изселници по договор. Някои от земеделците са съдяли и отглеждали нивите си САМО докато е било видимо колко е родило семето. Брояли са се очакваните зелени плодове и търговците купуват цялата НИВА на зелено (от там и израза да купиш на зелено и да нисиш риск до озряването на "зеленото"). От този момент рискът и отговорността преминават от производителя към търговеца. Търговецът си плаща на падарин да му пази бъдещата стока, организира си беритбата, транспорта и продажбата на едро и дребно.

В този ред на мисли, може да разработите различни модели в зависимост от това дали производителят иска

- да продава нивата си на зелено или
- да продава стоката си САМО на едро или
- да продава стоката си САМ на дребно и едро или
- да продава САМО на дребно или
- да преработва стоката си и да Я продава преработена ИЛИ ...

НЯМА смесена форма, НО за всяка НИВА с посев или КОШАРА с животни може да се избере друг модел.

В зависимост от стратегията на производителя може да се разработят различни модели за контрол и помощ.

Ще се справите ли сами с разработката на модела ИЛИ и това искате да Ви се свърши безплатно от гражданите?!

Автор: Елисавета Новакова (26.06.2025 07:24)

Да преминем и към виртуалнаТА версия

Като сте почнали в този стил, да продължим в този стил...

Фермерите да декларират какво планират да сеят/отглеждат и каква себестойност на продукцията очакват. В случай, ЧЕ не успеят да релизират продукцията на пазара по каквато и да е причина, от липса на продукция до липса на търсене на произведенето, ДЪРЖАВАТА да се самозадължи да плати на кандидат-производителя мераклия надценкаТА от максимум 10% процента ИЛИ да гарантира поне 5% в зависимост от причината за нереализацията.

Млади фермери с опит (цъкачи на смартфоните) за Бога планирайте!

Нали играете виртуално на фермаТА, сега дори ще получавате пари от държавата за

това - гарантирани 5%, а за нашите хора дори 10% от планираната себестойност.

Автор: Преслав Недев (16.06.2025 14:09)

Обсерватория на веригата на доставки на земеделски продукти и храни

По отношение **Глава V "Обсерватория на веригата на доставки на земеделски продукти и храни"**.

Помислете дали наименованието отговаря на Законът за администрацията. Не е особено важно, при положение, че държавна агенция е Националният статистически институт, но дразни името "Обсерватория", особено в тази сфера.

Може би ще е по-удачно да бъде "Държавна агенция за наблюдение и контрол на веригата на доставки на земеделски продукти и храни" или производно.

Предложението ми е да оставите "обсерваториите" и "лабораториите" на астрономите, физиците, химиците, както и на политически ориентирани сдружения с нестопанска цел

Автор: Преслав Недев (16.06.2025 13:38)

Редакционна поправка на чл.26

Предлагам редакционна поправка на чл.26 ал.1.

В момента текстът е:

"Чл. 26. (1) На земеделски производител, който доставя земеделски продукти без писмен договор с регистриран първи изкупвач, се налага глоба или имуществена санкция от 500 до 2 000 лв."

Предложението ми е:

"Чл. 26. (1) На земеделски производител, който доставя земеделски продукти на регистриран първи изкупвач без писмен договор, се налага глоба или имуществена санкция от 500 до 2 000 лв."

Автор: Емил Цвятков (16.06.2025 09:24)

Общи възражения относно административния капацитет за контрол и изкривяване на пазара

Общи възражения относно административния капацитет за контрол и изкривяване на пазара (като общо заключение, без конкретна членна промяна, но с предложение за цялостно преосмисляне):

Мотиви: Въвеждането на детайлни ограничения за надценки и сложни методики за калкулиране на разходите, дори и с предложените по-горе уточнения, ще наложи **изключително голяма административна тежест** върху контролиращите органи. Проверката на счетоводните документи и разчети на всеки един участник във веригата – от земеделски производител, през преработвател, до търговец на едро и дребно – за спазване на тези разпоредби ще изисква значителен човешки ресурс, експертиза и време. Съществува реален риск от неефективно прилагане на закона поради недостатъчен административен капацитет, което може да доведе до корупционни практики или до превръщането му в "мъртва буква".

Освен това, **строгото регулиране на надценките крие риск от изкривяване на пазара**, вместо да го подобри. Фиксирането на максимални проценти може да:

- **Намали стимулите за ефективност и иновации:** Участниците във веригата могат да загубят мотивация да търсят начини за намаляване на разходите или подобряване на качеството, ако печалбата им е ограничена.
- **Насърчи заобикалящи практики:** Вместо да спазват ограниченията, бизнесът може да търси "вратички" или да пренасочи усилията си към нерегулирани дейности.
- **Доведе до намаляване на предлагането:** Ако ограничението на надценката не позволява адекватна възвръщаемост на инвестициите и покриване на рисковете, някои участници могат да спрат производството или търговията с определени продукти.
- **Изкриви конкуренцията:** Може да облагодетелства едни участници за сметка на други, ако прилагането на правилата е неравномерно или ако сложните изисквания за отчетност са по-лесно изпълними за големи, отколкото за малки предприятия.

Предложение: Вместо изцяло фиксирани тавани на надценките, които по своята същност са административно обременителни и рискови за пазарната икономика, би могло да се разгледа възможността за:

- **Въвеждане на механизми за мониторинг и анализ на пазарните цени и разходите**, които да служат като индикатори за нелоялни практики, вместо като твърди ограничения.
- **Фокус върху забрана на нелоялни търговски практики, дефинирани по-ясно**, като например изнудване за допълнителни такси или бонуси, едностранно изменение на договори, забавяне на плащания и други, които действително нарушават баланса във веригата.
- **Развиване на доброволни кодекси за поведение и засилен диалог** между участниците във веригата с подкрепата на държавата, които да стимулират справедливи отношения.

Тези подходи биха били по-малко обременителни за администрацията и бизнеса, като същевременно биха постигнали целите за защита на по-слабите участници във веригата без да изкривяват пазара.

Автор: Емил Цвятков (16.06.2025 09:23)

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти и

Част 4: Неясноти в дефинициите на продуктите и потенциални проблеми при административния контрол

Към чл. 2 - Добавяне на ясни дефиниции за "първичен земеделски продукт" и "преработен земеделски продукт/храна":

Текущ текст (Законопроект): *Липсват ясни дефиниции за "първичен земеделски продукт" и "преработен земеделски продукт/храна" в настоящия проект.*

Предложено изменение: В чл. 2 да се добавят нови точки, които да дефинират: „... Х. „Първичен земеделски продукт“ е продукт, получен директно от селскостопанската дейност, включително растениевъдство и животновъдство, който не е преминал през значителна преработка, променяща съществено неговия характер (напр. сурови плодове, зеленчуци, зърнени култури, прясно мляко, сурови меса, яйца). Y. „Преработен земеделски продукт/храна“ е продукт, получен в резултат на обработка на един или повече първични земеделски продукти, при която се променят техният първоначален характер и свойства (напр. хляб, сирене, колбаси, консервирани плодове и зеленчуци).“

Мотиви: Липсата на изрични дефиниции за "първичен земеделски продукт" и "преработен земеделски продукт/храна" в законопроекта е сериозен пропуск. Тази диференциация е от съществено значение, тъй като различните етапи на веригата на доставки, както и правилата за ценообразуване и надценките, могат да се прилагат по различен начин в зависимост от вида на продукта. Неяснотата кой продукт попада в коя категория може да доведе до:

- **Затруднения при прилагането на правилата за надценка:** Ако не е ясно дали даден продукт е първичен или преработен, може да възникнат спорове относно приложимата максимална надценка (напр. 10% за първи изкупвач/вносител срещу 20% за преработвател).
- **Административни затруднения:** Компетентните органи ще срещнат трудности при контрола и налагането на санкции, ако няма ясни критерии за категоризация на продуктите.
- **Неравнопоставеност:** Различни участници във веригата могат да интерпретират статуса на продуктите по различен начин, което да доведе до нелоялни практики.

Добавянето на тези дефиниции ще осигури правна сигурност, ще улесни прилагането на закона и ще допринесе за по-голяма прозрачност във веригата на доставки.

Автор: Емил Цвятков (16.06.2025 09:23)

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти и

Част 3: Отстраняване на дискриминационни елементи и рискове от изкривяване на пазара

Към чл. 15, т. 3 - Прилагане на ограниченията за надценка спрямо всички търговци на дребно, независимо от оборота:

Текущ текст (Законопроект): „3. за търговец на дребно с оборот над 20 млн. лева – до 20 на сто от покупната цена след добавяне на разходите по реализация на съответните продукти;“

Предложено изменение: „3. за търговец на дребно (**независимо от размера на оборота**) – до 20 на сто от покупната цена след добавяне на разходите по реализация на съответните продукти, като „разходи по реализация“ са разходи, пряко свързани с продажбата и дистрибуцията на съответните продукти, включително, но не само: разходи за транспорт до търговския обект, разходи за съхранение, разходи за персонал, пряко ангажиран с продажбата на тези продукти, и маркетинг/рекламни разходи, свързани конкретно с продукта. Методиката за разпределение на тези разходи следва да бъде обективна, документално проследима и съобразена с оборота или други измерими показатели за всеки продукт.“

Мотиви: Разпоредбата в чл. 15, т. 3, която ограничава прилагането на максималната надценка само за търговци на дребно с оборот над 20 млн. лв., въвежда дискриминационен елемент и създава неравнопоставеност на пазара. По-малките търговци на дребно, които не подлежат на същите ограничения, могат да прилагат значително по-високи надценки, което би изкривило конкуренцията и би довело до различни цени за крайния потребител в зависимост от мястото на покупка. Това противоречи на принципите на лоялна конкуренция и защита на потребителите, прокламирани в мотивите към закона. Премахването на прага на оборота ще осигури еднакви правила за всички търговци на дребно, ще гарантира равнопоставеност и ще предотврати възможността за изкуствено завишаване на цените от страна на по-малките търговци.

Към чл. 9, ал. 1, т. 3 - Допълнително уточняване на "производствени разходи" при ценообразуване от производител:

Текущ текст (Законопроект): „3. Цената на продуктите не може да бъде по-ниска от производствените разходи и трябва да включва не по-малко от 10 на сто надценка от размера им, освен в случаи на непреодолима сила, посочена в договора.“

Предложено изменение: „3. Цената на продуктите не може да бъде по-ниска от производствените разходи и трябва да включва не по-малко от 10 на сто надценка от размера им, освен в случаи на непреодолима сила, посочена в договора. **За целите на тази разпоредба, „производствени разходи“ за земеделските производители се изчисляват съгласно общоприети счетоводни принципи,**

като се включват преките разходи (материали, семена, торове, фуражи, препарати, пряк труд, горива) и разходите за амортизация на използваните активи. Прилагането на единна методология за изчисляване на производствените разходи за отделните сектори (напр. животновъдство, растениевъдство) може да бъде регламентирано с наредба на министъра на земеделието и храните, с цел осигуряване на съпоставимост и обективност.“

Мотиви: Въпреки че чл. 9, ал. 1, т. 3 предвижда цената на продуктите да не е по-ниска от производствените разходи, законопроектът не предоставя ясна методология за тяхното изчисляване за земеделските производители. Разнообразието в земеделското производство прави стандартизацията предизвикателство, но липсата на насоки може да доведе до субективни оценки, което да затрудни контрола и да постави производителите в неравностойно положение. Предложеното изменение цели да даде насоки за основните компоненти на производствените разходи и да предвиди възможност за по-детайлна регламентация чрез подзаконов нормативен акт. Това ще осигури по-голяма прозрачност, предвидимост и защита на земеделските производители, като гарантира, че те получават справедлива цена за своята продукция.

Автор: Емил Цвятков (16.06.2025 09:22)

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти и

Част 2: Прецизиране на правилата за определяне на изкупни цени и прозрачност на информацията

Към чл. 5, т. 2 - Уточняване на "среднопретеглени изкупни цени по видове продукти и качество, където е приложимо":

Текущ текст (Законопроект): „2. среднопретеглени изкупни цени по видове продукти и качество, където е приложимо;“

Предложено изменение: „2. среднопретеглени изкупни цени по видове продукти и качество, където е приложимо, като критериите за определяне на качеството и неговото влияние върху претеглената цена следва да бъдат ясно дефинирани в подзаконов нормативен акт (напр. наредба на министъра на земеделието и храните). Тези критерии трябва да бъдат обективни, измерими и съобразени с утвърдените стандарти за съответния земеделски продукт.“

Към чл. 9, ал. 1, т. 3, б. "б" - Уточняване на "обективни показатели, индекси или методи за изчисляване на крайната цена":

Текущ текст (Законопроект): „б) да се изчислява въз основа на комбинация от различни фактори, включително обективни показатели, индекси или методи за изчисляване на крайната цена, отразяващи промените в пазарните условия и

производствените разходи, доставеното количество и качеството или състава на изкупуваните продукти.“

Предложено изменение: „б) да се изчислява въз основа на комбинация от различни фактори, включително обективни показатели, индекси или методи за изчисляване на крайната цена, отразяващи промените в пазарните условия и производствените разходи, доставеното количество и качеството или състава на изкупуваните продукти. **За целите на тази алинея, "обективни показатели, индекси или методи за изчисляване" следва да бъдат ясно дефинирани в договора и да се основават на публично достъпни, независими и проверяеми източници (напр. данни от статистически институции, стокови борси, утвърдени пазарни индекси). Договорът задължително трябва да съдържа конкретната формула или методика за изчисляване на цената, без да допуска субективни елементи, които могат да бъдат едностранно променяни.“**

Към чл. 18 - Прецизиране на "прогнозен обем по договора на годишна база":

Текущ текст (Законопроект): „Чл. 18. Общият размер на промоционалните отстъпки, предоставяни от доставчик на купувач за календарна година по всички договори за доставка, не може да надвишава 25 на сто от прогнозния обем по договора на годишна база за доставка на съответните земеделски продукти и храни.“

Предложено изменение: „Чл. 18. Общият размер на промоционалните отстъпки, предоставяни от доставчик на купувач за календарна година по всички договори за доставка, не може да надвишава 25 на сто от **фактическия обем по договора на годишна база за доставка на съответните земеделски продукти и храни, или от средния годишен обем за предходните три години при наличието на такава история на договорни отношения. Когато няма наличен фактически обем или история, прогнозата трябва да се основава на обективни пазарни данни и да бъде ревизирана в края на отчетния период, като надплатените или недоплатените суми се коригират.“**

Автор: Емил Цвятков (16.06.2025 09:21)

Мотивирано предложение за промяна на Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти и

Част 1: Прецизиране на терминологията за правна сигурност и еднакво прилагане

Към чл. 15, т. 1 - Дефиниция на "производствена себестойност":

Текущ текст (Законопроект): „1. за преработвател – до 20 на сто спрямо производствената себестойност на продукта, изчислена съгласно действащите счетоводни разпоредби;“

Предложено изменение: „1. за преработвател – до 20 на сто спрямо производствената себестойност на продукта, изчислена съгласно действащите счетоводни разпоредби, като **за целите на този закон „производствена себестойност“** включва всички преки разходи (материали, труд) и преки производствени косвени разходи, пряко свързани с производството на конкретния продукт. Методиката за изчисляване на производствената себестойност следва да се базира на Националните счетоводни стандарти (НСС) или Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приложими за съответното предприятие, като се осигури ясно разграничаване и документиране на включените разходи.“

Към чл. 15, т. 2 - Дефиниция на "преки и косвени разходи за съответните продукти" за търговци на едро:

Текущ текст (Законопроект): „2. за търговец на едро по цялата верига на доставки – до 10 на сто от покупната цена след добавяне на преките и косвени разходи за съответните продукти;“

Предложено изменение: „2. за търговец на едро по цялата верига на доставки – до 10 на сто от покупната цена след добавяне на преките и косвени разходи за съответните продукти, като **„преки разходи“ са тези, които могат пряко да се отнесат към съответния продукт (напр. транспортни разходи за доставка на конкретния продукт до склада на търговеца на едро, разходи за опаковка специфично за продукта), а „косвени разходи“ са разходите, които не могат пряко да се отнесат към конкретен продукт, но са необходими за осъществяването на търговската дейност (напр. разходи за наем на склад, административни разходи). Методиката за разпределение на косвените разходи между продуктите следва да е обективна и документално обоснована, прилагайки принципите на пропорционалност и справедливост, съгласно приетите счетоводни политики на предприятието.“**

Към чл. 15, т. 3 - Дефиниция на "разходи по реализация на съответните продукти" за търговци на дребно:

Текущ текст (Законопроект): „3. за търговец на дребно с оборот над 20 млн. лева – до 20 на сто от покупната цена след добавяне на разходите по реализация на съответните продукти;“

Предложено изменение: „3. за търговец на дребно с оборот над 20 млн. лева – до 20 на сто от покупната цена след добавяне на разходите по реализация на съответните продукти, като **„разходи по реализация“ са разходи, пряко свързани с продажбата и дистрибуцията на съответните продукти, включително, но не само: разходи за транспорт до търговския обект, разходи за съхранение, разходи за персонал, пряко ангажиран с продажбата на тези продукти, и маркетинг/рекламни разходи, свързани конкретно с продукта.**

Методиката за разпределение на тези разходи следва да бъде обективна, документално проследима и съобразена с оборота или други измерими показатели за всеки продукт.“

Автор: Валентин Стойков (15.06.2025 23:34)

не е възможно да се знае информация от бъдещето
"Разходите по реализация" и "преките и косвени разходи" не могат да се отразят в ценообразуването предварително, следователно няма как да се гарантира спазването на закона. Защото едва постфактум ще е ясно как да се отразят разходите в ценообразуването (разходите включват и загубите от брак, ценообразуването изисква да се знае обема на продажбите, което е информация от бъдещето).

Тоест без машина на времето не може да се гарантира спазването на закона от желаещите да го спазват.

Автор: Валентин Стойков (14.06.2025 16:37)

висок разход и непоносим срок за счетоводни изчисления

Обърнете внимание как процентите са спрямо някаква цена/себестойност, която се изчислява по много сложен начин. Това допълнително увеличава правната несигурност и води до високи разходи за спазване на закона (compliance costs).

Цените на стоките типично се слагат веднага, тоест много преди счетоводителят да е готов с осчетоводяване на каквото осчетоводява. Този закон би изискал хиперускорено счетоводно изчисление, което е непрактично и скъпо.

Автор: Валентин Стойков (14.06.2025 16:21)

категорично против регулиране на надценките и промоциите

В условия на пазарна икономика е недопустимо държавата да определя цени или надценки.

Благодарение на добре развития пазар на храни в България цените на храните са относително ниски спрямо средното за ЕС (с някои изключения като яйца и млечни продукти).

Натоварването на фирмите в сектора на храните с допълнителни разходи за правни консултации, четене и чудене дали спазват закона е необосновано.

Проектът за закон, ако бъде приет, ще повиши разходите на търговците и производителите за спазване на законодателството, които може да бъдат прехвърлени на потребителите (или да направи българските производители по-малко конкурентни спрямо чуждите).

Законът е особено вреден за малките производители, защото за тях разходите за правни консултации и четене/осмисляне на закона са най-големи като процент от продажбите или печалбата.

Да присъства думата справедливост в закона е особено вредно, защото така се създава голяма правна несигурност (поради невъзможността обективно да се тълкува какво е справедливо и какво не е).

"Забранява се всяко действие или бездействие на купувач в отношенията с доставчик във веригата за доставка на селскостопански и хранителни продукти, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на доставчика."

Фразите "може да увреди интересите на доставчика" и "добросъвестната търговска практика" може да се тълкуват прекалено широко, създава правна несигурност.

Изискването за определен процент "български храни" е вредно, защото е антипазарно. То е против интересите на потребителите, които имат изгода да им се предлагат качествени и евтини стоки.

Пазарът трябва да решава дали да се предлагат български храни, не законодателят.

Ограничението за разходите за реклама е антипазарно, следователно вредно. Пазарът трябва да решава колко разходи за реклама да се правят, не законодателят.

Колко да са големи отстъпките при промоции трябва да ги определя пазара. Не е в интерес на потребителите законодателят да ограничава отстъпките и промоциите.

Твърдо съм против да се дават привилегии на пороизводителите за сметка на всички останали.

"за търговец на дребно с оборот над 20 млн. лева."

Не е уточнен оборота за какъв период е.

Обичайна практика е търговците да слагат по-голяма надценка на някои стоки за да могат с печалбата да компенсират по-ниската надценка за други стоки. Това е изгодно за по-бедните потребители, които купуват по-евтините продукти с по-ниска надценка. Ограничаването на надценките (на стоките с висока надценка) и промоциите би повишило цените на евтините стоки на промоция, които по-бедните потребители купуват.

Създаването на регистри и задължението за вписване в тях създава прекомерни разходи за държавния орган (поддържащ регистъра) и за лицата, които се вписват в тях.

Поради гореизложеното предлагам изцяло отпдане на този проектозакон.

Автор: Emil Mihaylov (14.06.2025 09:01)

Становище на Института за Биомаса и Биогорива - елиминирание на хранителните вериги на доставка

Уникалната технология "**Вертикална Аквапонна Ферма - В-Ферма**" - **aerofarms.com** предлага добив на по **няколко реколти** годишно от множество видове елитни сортове култури, с **несравнимо по-високи вкусови качества** от традиционните, при **95% икономия на Вода, 100% икономия на Херби-пестициди** и близо **100% икономия на Земеделска Земя**.

Предлага и извънредно привлекателни **високоплатени работни места** за **млади Дигитални Биофермери** с **бели престилки** и **таблет** в ръка и възможност за **разполагане** на В-Фермите върху малки парцели **близо** или дори **вътре** в контура на **големите градове** с **директен бърз достъп** на **работната ръка** до Фермата и съответно на **продукцията директно и пряко до градските пазари** - **елиминират** се дългите и скъпи **вериги на доставки** с **безброй посредници** и **комисионери**.

В-Фермите ще генерират и гигантски **приходи** за градската Община и за **гражданите-акционери**, предлагайки **неограничен комбиниран добив** на **храни** - **hrani.alle.bg**, **биогорива**, децентрализирана и почти безплатна **зелена ел.** и **топлинна енергия** - **nula-energia.alle.bg**, **биополимерни структурни материали** - **bamboo-biomass.alle.bg**, **медикаменти** и др. както за доставки на почти **нулева себестойност**, за покриване **собствените нужди** на града, така и за извънредно доходни **външни продажби**.

grainis@abv.bg

Автор: Emil Mihaylov (14.06.2025 08:40)

Технология "Вертикална Многоетажна Аквапонна Ферма" - няколко реколти, нулева себестойност

Институтът по Биомаса и Биогорива - ibb.alle.bg разработва технологията "**Вертикална Многоетажна Аквапонна Ферма**" - **vertikalna-ferma.alle.bg** по която има вече построени десетки V-ферми в САЩ - **aerofarms.com** , както и в други страни, за **хиперинтензивно оранжерийно отглеждане** на редица видове земеделски култури за **hrani.alle.bg** и **biofuel.alle.bg**, **без почва**, върху **подвижни многоетажни рафтове**, на **себестойност, близка до нула**, предлагаща :

1. По **няколко реколти** годишно от широка гама земеделски култури, като например :

а) Бързорастящи (60 дни) сортове "**инженерни**" **Фъстъци** за добив на Фъстъчени Ядки, Фъстъчено Масло, Тахан, Безхолестеролово Олио и Безглутеново Фъстъчено Брашно за извънредно вкусен Фъстъчен Хляб и хлебни изделия, както и суровина за карбон-неутрални Биогорива и биомаса като фураж и гориво. -- biodizel.alle.bg .

б) Редица видове **Тропически Плодове** - вкл. Банани, Портокали, Манго и др. Цитруси от хибридни нискорастящи сортове тип "Джудже" ("Midget") растящи целогодишно, в саксии / контейнери, върху многоетажни рафтове.

в) Бързорастящи (30 дни) високозахарни (над 15%) сортове **Ягоди** ("Албион" и др.) за добив на извънредно вкусна, ароматна и свръхевтина **Ягодова Захар** , както и

високозахарни сортове **Грозде**, отглеждани целогодишно, с несравнимо по-високи добиви и прекрасни вкусови качества в сравнение със стандартната продукция на традиционното примитивно земеделие.

г) По няколко реколти на година **Гъби, Подправки, Билки, Етерично-Маслени** и др. растения.

д) Енергия Биомаса - biomass.alle.bg за добив на Зелени Биогорива.

Под 0,01% от добитата Биомаса ще отива за покриване на **собствените енергийни нужди** на Вертикалната Ферма. ==>

grainis@abv.bg

История

Начало на обществената консултация - 13.06.2025

Приключване на консултацията - 14.07.2025

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
